

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nemški strah pred pravičnostjo.

Češki veliki zgodovinar Palacky je rekel enkrat, da Nemec rajši poleg Slovana zatiranje trpi, nego da bi sam svoboden bil pa tudi Slovanu svobodo privoščil in pustil. In Palacky je zgodovino Slovanov ter njih bojov z Nemci dobro poznal, kakor pred njim nobeden drugi.

Tega izreka češkega historika se mora človek zdaj domisliti, če bere, kakó pišejo po volitvah nemško-avstrijski časniki o grofu Taaffeju in o prihodnjem poravnavanju z avstrijskimi Slovani. Tu se zopet na steno mala le reakcija, fevdalnost, gospodstvo slavizma, nemštvo v nevarnosti itd. itd.

Pa kaj se je zgodilo, da bi to nemško kričanje opravičevalo? Nič drugega, nego da je zdaj enkrat en minister v Avstriji bil, pod katerim se je volilo brez ónega dozda stalnega žuganja uradnikom, da pridejo v eksil v Bukovino in na prusko mejo, ali pa, da bodo celo ob kruh, če ne glasujejo za nemško-ustavoverno-vladnega kandidata. To je bila vsa in cela „c. kr. propaganda“ ministra Taaffeja, in vsled tega grozovitega „propagiranja“ naše strani prišli so nemški ustavoverci v manjšino, in zato vpijejo, da je vse v nevarnosti, ker so oni sami bankroti že zdavnaj.

Nečemo prorokovati, kakšno bode delovanje prihodnjega Taaffejevega ministerstva, katero niti še sestavljeno nij. To pa menda že rečemo, da je vpitje nemškega novinarstva pretiran izraz nemške protivnosti zoper vsako dobro voljo, ki se kje pokazuje, biti v narodnem oziru pravičnim tudi Slovanom v Avstriji. Enkrat, ob času Hohenwartovem, je ta nemški krič zmagal in premotil odločilne kroge. Hohenwart je bil padel in začeta akcija nam Slovanom na korist preobrnila se je bila na osem let britkega preganjanja in trpljenja. Zdaj nemško novinarstvo z istimi sredstvi, kakor pod Hohenwartom, skuša delovanje Taaffejevo očrnuti, nemško ljudstvo v Avstriji fanatizirati, na neke višje kroge in celo na Magjare vplivati, s kratka: proti Slovanom hujskati, kateri naj bi, po želji spridene nemške žurnalistike, državi le vojake in davke dajali, pa željam nemških judov pokorni bili brez vseh pravic in slobodnin!

Kar Slovanje zdaj v cislejtanskej Avstriji terjamo, je, bogme, malo in premalo. Mi smo rekli, in češki listi so tudi že izrekli, da ne terjamo nič drugega, nego popolno izvrševanje ustave, izvrševanja § 19. osnovnih postav. Nemce naj neha krivični njih strah pred tem, da bi tudi mi Slovenci dosegli za sebe v narodnostnem oziru óno, kar so Nemci za sebe dosegli in še doseči želé. Naj nam Nemci le privoščijo, da se popolnem otresemo i mi Sloveni njih tujega

nemškega jerobstva v naši šoli in našem uradu. Brez te izpolnitve ne bo nikdar miru med nami! V tem pa „reakcija“, nevarnost za nemštvo, fevdalnost in drugo bedarijo sluti le óni, ki skriva za temi publicimi frazami staro sovrašтво do nas Slovanov in do vsega slovanskega. S tem je, to se ve, pogodba nemogoča.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. julija.

Časniki štejejo zdaj, koliko bode na jednej, koliko na drugej strani poslancev v prihodnjem državnem zboru. „N. Fr. Pr.“ šteje, da je izvoljenih 177 konservativcev in narodnik, pa 176 liberalnih poslancev. Ta račun, ki sicer nemške „liberals“ uže sam v manjšino postavlja, je pa še jako kriv, ker mej poslednjimi je jako mnogo tuch, ki bodo s konservativno in ravnopravnostjo prijaznejšo kasko prihodnjo vlado hodili „po suhem in po blatu“. Herbstova prava nemška ustavoverna stranka bode imela komaj malo več nego dobro tretjino v zboru.

„N. Fr. Pr.“ je poročala, da je minister Taaffe odpustil okrajnega glavarja Maršovskega v Preravi na Moravskem, ker je za ministra Chlumetzkega agitiral in je iz tega kapital kovala zoper Taaffeja. „Pol. Corr.“ in „Wien. Abendpost“ pak pravita, da je vse to zlagano in poslednji oficijozni list „N. Fr. Pr.“ očta, da néma publicistične časti. Pri dunajskih judih časti iskati!

Dunajsk telegram v „Bohemii“ poroča, da bode cesar pri volitvah propalim *mini-strom* Glaserju, Stremayru, Chlumeckemu in Horstu dal sedeže v gospodskoj zbornici, kamor prideta baje tudi propala ustavaka Eichhoff in Hopfen.

V *dalmatinskem* mestnem okraji Zadar-Šbenik nij dobil noben kandidat absolutne večine. Oddanih je bilo 2527 glasov, kandidat narodne stranke Šupuk jih je dobil 1225, a lahon Trigari 743 in drug lahon Batteri 517 in knez Begna 37. Ožja volitev je bila 11. julija, izida pa še ne znamo.

Vnanje države.

Knez *bolgarski* je objavil sledečo proklamacijo, ko je te dni na bolgarsko mejo stopil: „Dragi moji rojaci! Po jednoglasnej volitvi bolgarskega naroda povzdignem na kneževski prestol, moram v slovesnem trenutku, ko stopim na bolgarsko zemljo, izreči, kako poznam svetost dolžnostij, katere mi je naložila narodova volja, in kako želim posvetiti vse svoje moči v blagost Bolgarije, ki mi je postala domovina. Predno grem v novo glavno mesto in prevzamem tam vodstvo vladnih poslov, imam za svojo dolžnost, da grem v Trnovo in slovesno prisežem pred narodnim zborom, ki me je volil. Naznanjajoč bolgarskemu narodu svoj prihod v kneževino, prosim Vsemogočnega, naj on blagoslovi moj trud. V domoljubji bolgarskega

naroda upam najti óno pomoč, katere mi je treba, da bodem mogel zagotoviti blagost deželi, kojej posvetim odslej vse življenje svoje. Vsemogočni naj mi pomaga. Aleksander.“

Na *Italijanskem* težave zaradi sestave ministerstva nijso še premagane. Zlasti finančnega ministra ne morejo najti. To obtežuje nalog, ki ga je Cairoli dobil.

Glas, da so v *južnej Afriki* Angleži in Zuluvi premirje naredili, nij se obistnil, temuč poročilo od 24. junija kaže, da se je vojevanje zopet začelo. „Timesom“ se telegrafira: Mi marširamo proti Ulundiju podobno kakor judje po puščavi v obljubljeni deželo, namreč brez pravega črteža in brez vednosti in slutnje, kaj nam prihodnost priinese. — Wolseley je precej po svojem prirodu prevzel glavno poveljstvo.

Dopisi.

Iz Bleda 11. julija. [Izviren dopis.]

(Most čez Rádovno.) Velika težava za prebivalce Zaspa in Dobrave je, da uže za zime nij nobenega mosta čez Rádovno, kateri ta dva kraja mej soboj veže, ker je povodenj jedino brv odnesla in potem še te nikdo nadomestil nij. Uže uradna „Laibacher Zeitung“ je opozorila na to neprimliko, ki se tiče posebnó šole v Zaspu, pa zastoni. Otroci iz Dobrave imajo na stroške svojega izobraževanja uže več mesecev vakance. Končno sta se vendar gospod župnik iz Dobrave v korist učeče se mladine in komunikacije v občé in hotelir g. Malnar iz Bleda v interesu gostov in obiskovalcev romantičnega šuma Rádovne zjedini-la, da delujeta na to, da se napravi nov most. Zaspljani in Dobravčani obljubili so, spoznavši občno korist in nujnost naprave toliko časa pogrešanega mostu, dati les, stroške pa za delo nabral bi g. Malnar potom subskripcije mej gosti. Mej tem, ko ta stvar na vso občno korist tako lepo teče, moramo jako obžalovati, da se najdejo še nekatere osebe, katere na vso moč žile napenjajo in delajo na to, da bi povzetje spodletelo. Kot tacega naprotnika se je posebno pokazal bivši občinski svetovalec in znani ribič iz Mlinov, Janez Mandelc, kateri se je podal osobno k lastniku zemlje, kjer bi se moral napraviti most, in ga nagovarjal, naj svoje dovoljenje na vsak način prekliče. Žalostno pa resnično je, da se upa en sam človek nasprotovati vseobčnej koristi, a upam le to, da se pošteni Zaspljani in Dobravčani od takih brezpametnih ljudij ne bodo dali premotiti, in da bomo kmalu na prid občinski in obiskovalcev našega kraja imeli pri šumu nov most.

Iz Solkana na Goriškem 10. jul. [Izv. dop.] Janov tempelj, v katerem so se daleč na okrog razlegali volilnega boja glasovi, se sedaj zapira. Pri vas na Kranjskem, Štajerskem je ta hram popolnem zaprt. Mesto glasov volilnega boja slišijo se glasovi polni navdušenja zaradi slavne narodne zmage: nem-

škutar je „poražen“; in v tržaški okolici leže na tleh lahonstva „iredentarski“ lončeni stebri. In z vami se odkritosrčno veseli slovenskih sinov zvesta truma, naj ti stanujó kjerkoli v mejah domovine.

Pri nas na Goriškem je nekoliko drugače. Volilci boj je za nami, — a bridki spomin neslòge je še vedno pred nami. Winkler je naš poslanec. Kakor ne pokaže navadno nebo koj po nevihti svojega jasnega, zlatega lica, tako vlada pri nas po volitvi mej nami neka mržnja; mo¿je, ki se zavedajo, kaj je bilo, se drug drugega nekam plaho ogibajo, češ, „ti si pristaš Povšetov, ti Tonklijev, ti Winklerjev; sram naj te lomi, da ti je tako malo na disciplini, da daješ svoj glas vladnemu mo¿u itd.“ — „Slovenski Narod“ je svaril, klical: „Goričani, varujte se škandala!“ „Slovenec“ je opominjal: „Razburjeni duhovi, pomirite se!“ Zastonj. Lista „Soče“ nij. Bode-li res zastopala? In je-li res moralo priti do tega?

Bojni tempelj pri nas nij še zaprt. Bojišče so ceste, krčme in žalibog tudi čitalnice. Žalibog, pravim, kajti čitalnica naj nam bode poseben kraj. Tja zahajamo, da si od skrbi in trdega dela utrujeni duh odpočje, a ne, da se tam še le posebno razburi; tam se bratovsko razgovarjamo; jezni viharji mnogobrazne politike, ki jo ta tako, drugi drugače tolmači, — ven z njimi, tu nij prostora za nje! Taka politika, ki se mejsbojno kolje, rodi surovost, strast, sovraštvo. Društvo nij za to, da bi nam pomagalo k zdvijanju, marveč, da se v njem goji tuzno, plemenito bratoljubje, ljubezen do napredka s pomočjo čitanja poštenih časopisov in pravnih knjig. V društvu blažimo sebe in narod z združenimi močmi!

Kaj je rodilo te-le vrstice? — Faktum. G. tajnik tukajšnje čitalnice se je odborništvu odpovedal. Kakor se govori, motivira svoj odstop s „propadom narodnega kandidata v državni zbor, h kateremu so pripomogli tudi solkanski volilci, ali prav za prav dva dobro znana agitatorja.“ — Jaz vprašam: Kaj neki ima čitalnica opraviti s „propadom narodnega kandidata“? (In protinaroden se Winkler tudi ne more imenovati. V izpremenjenih zdaj razmerah pojde valjda tudi on z narodnimi slovenskimi poslanci. Ur.) Saj čitalnica se vendar ne vtika, ne sme se vtikati v politične zadeve, kakor stoji to takoj v začetku društvenih pravil. Ta odstop se mi tako nepremišljen zdi, kakor je bila nepremišljena, neumna napitnica, ki sem jo nekdanj slišal: „Ta lumpasti, zobati jazbec je vso koruzo pozobal, — živio tedaj naš vsemogočni Jušt!“ Dalje. O agitaciji tu živa duša ničesa ne ve. Le g. bivši tajnik, ki sliši menda celo travo rasti, jo je iztaknil. Naši Solkanci so do zadnjega trenutka, razen enega, bili za dr. Tonklija. In ko so spoznali, kako se na svetu vse spreminja, glasovali so brez najmanjše agitacije, kakor so se sami odločili. Nihče, ni čitalnica, ni njeni odborniki, nij za to odgovoren, nego volilci sami. K čemu tedaj ta odstop, k čemu razdor? G. bivši tajnik skuša tudi, kako bi osmešil, ogrdil narodnjaštvo ónih dveh, ki sta mu trn v peti. A s tem daje sam sebi krepko zaušnico. Zakaj bi raje ne premišljeval veljave lastnega narodnjaštva? On motivira svoj odstop tudi s tem, da pravi, „da mu narodna čast ne dovoli duševno za nenarodni Solkan sodelovati.“ Lep narodnjak to! Ta gospod, poln „narodne časti“, sklenil je svoje štiri stegniti na medvedovo kožo,

mej tem, ko narodnost v Solkanu pojema! „Izderi poprej bruno iz svojega očesa!“ Ne tako gospod! Prav za to, ker so tu razmere vedno bolj žalostne, ker se narodno petje izgublja, ostudno tujstvo uriva, surovost širi, lahonstvo tu pa tam svoje peroti razvija, — prav za to na noge, gori z medvedovo kožo! „Možko dejanje moza krepča, a pokoj njegove moči pokonča.“ „Ne bodimo šalobarde!“ — pravi Prešeren.

Andrejčkov Francevič.

Iz Logatca 10. julija. [Izv. dopis.]

Grom in blisk probudil je marsikoga mirno spečega iz sladkega spanja, in strah ga je obdajal ko je čul strašno treskanje. Nij pa ostalo dolgo pri tem — kmalu so bili čuti žalostni glasovi zvonov in trobentač tukajšnje požarne straže naznanjal je, da gori. — Bila je ura 1/4 na eno v noči, ko se je to godilo, tresčilo je namreč v živinski hlev „Casarmenov“ poleg Martinovega hriba, in ubilo pri tej priliki jednega vola. Eden vol in hlapec, ki sta bila tudi ravno v tistem hlevu, ostala sta nepoškodovana.

Čeravno se je to pozno v noči vršilo, bila je vendar tukajšnja požarna straža takoj na mestu, in tri ure neutrudeno delala, ter tako zabranila da se požar nij razširil na druga blizu stoječa poslopja. Ravno tako hitro je bila tudi žandarmerija na pogorišču.

Posebno pogumno in pridno so se obnašali plezalci požarne straže. Obžalovati je le, da sta dva moza tega oddelka in sicer J. Zavrtinik in F. Pečkaj — ko se je nekako zid okrušil — padla z višine in se pri tej priliki k sreči le na lahko poškodovala. Bila je pa tudi takoj zdravniška pomoč, ker bil je pri gasitvi navzoč okrajni in tukajšnje požarne straže zdravnik g. Trankar.

Tudi moram omeniti, da so nekatere pridne dekleta in žene iz Dolenjega Logatca takoj s škafi na pomoč prihitele in neutrudljivo donšale vodo, za kar zaslu¿ijo posebne pohvale. Pogorelo poslopje je bilo pač zavarovano, zato nêma posestnik poslopja nikakor sne škode, drugače je pa s posestnikom ubi tega vola. Revež je imel jedino premoženje 2 vola — slučajno v tem hlevu — in nesreča ga je na ta naèin dohitela.

Še veliko hitreje bi izpolnila požarna straža svojo nalogo, ko bi imela tudi uže óno novo brizgalnico, katero je tukajšnja občina za znesek posojila od časa francoske invazije uže pred enim letom kupiti sklenila. Upamo, da jej bode tudi mogoče to v kratkem izvršiti.

Iz Banjaluke v Bosni 5. julija.

[Izv. dop.] Pred pol drugim mesecem omenil sem vam od tu v svojem dopisu nekaj o vrenju in vam obljubil, ako se kaj zanimivega pripeti, isto poročati. Ne le iz uzroka, da sem od takega pisanja po mnogih poslih zadržan, nego ker sem čakal, da vam od druge strani doide kako poročilo, sem tako dolgo odlašal svojo obljubo spolniti.

Nepopolnivo razveselili so nas ta bivaajoce Slovence sporočila in brzogavi o sijajnej zmagi Slovencev pri volitvah poslancev v državni zbor. Navdušenih src nazdravljamo vam predragi nam rojaki: Živeli! Živeli naši narodni volilci! Očetovska skrb našega premilega cesarja Franja Josipa I. pa naj nam pokliče še več tako pravičnih mo¿ kot je grof Taaffe na državno krmilo!

Kakor se nam Slovencem polagoma politične in narodne zadeve bolj in bolj vedre,

ravno tako se tudi tukaj našim bratom Slovanom Bošnjakom kaže boljša bododnost. — Po preteku 515 let bila je na sv. Rešnjega telesa dan zopet tukaj procesija. Uže pred ta dan vozili so seljaki od bliže in dalje mlaje in zelene veje in so tiste postavljali po potih, kjer je bilo odmenjeno, da se boe procesija vršila. Uže v rano dohajali so na sv. telesa dan od vseh krajev ljudie v svojej narodnej prazniènej opravi in velikanska množina udeležila se je procesije. Kakor prosto ljudstvo, udeležile so se je tudi vojaške in civilne oblasti. Fml. Stubenrauch bil je prvi za nébesom in navzoč od začetka do konca; in moram reèi, da je njegova navzoènost, ako se pomisli, da je procesije pri uže visokej starosti peš udeležil se, jako dober vtis pri tukajšnjih prebivalcih učinila.

Procesije se je tudi požarna straža, katera uže šteje 130 mo¿, udeležila. Vojaki in žandarji bili so za red v primernem številu navzoèni, vojaška godba je pri sprevedu svirala in vojaki so pri blagoslovih navadne salve dajali, tako da se je vse v najlepšem redu vršilo. — Žalibog da so tukajšnji kristijani v jako slabem materijalnem položaji in si, akoravno so uže od več strani došli cerkvenemu predstojništvu oziroma gospod župniku novci za napravo nove cerkve, iste ne morajo še omisliti. Akoravno je pa jako primitivna koča, kjer se opravlja služba bo¿ja, vendar najdeš v njej vso potrebno opravo in lepe podobe; moram reèi, da ko sem tukaj prvikrat na ta sv. kraj stopil, me je večji bo¿ji strah obšel, kakor v mojem rojstvenem kraju, ker na mislih so mi bile težave kristjanov, s katerimi so se toliko stotin let boriti morali zoper krutega Turka.

Mogel bi mnogo pól papirja popisati, ako bi hotel tukajšnje verske razmere na tanko pojasniti, kar me pa nij volja, ker to pripušam kakemu bolj spretnemu peresu. Le to naj še omenim, da bodo pravoslavni Srbi tu novo cerkev v kratkem dovršili.

Pred 8 dnevi bival je tu na svojem potovanji v Sarajevo fml. princ Württemberg. Došel je sem s posebnim vlakom iz Doberlina; na kolodvoru sprejel ga je tukajšnji poveljnik fml. Stubenrauch in druge oblasti. Pred „hotel national“, kjer je bilo stanovanje za njega pripravljeno, bila je postavljena „častna kompanija“ in mnogobrojna množica ljudstva, na čelu vse vojaške, civilne in duhovenske oblasti, tudi turške, so ga pričakovale.

Ko se je pripeljal s kolodvora, stopil je z voza, godba je intonirala cesarsko himno in on je kompanijo ogledal ali obšel. Ko je prišel v stanovanja, so se mu predstavile vse oblasti, in videl sem, da je vsakega, tudi turško deputacijo s škofom Teslija Effendi na čelu, prav prijazno sprejel.

Impozantna pa je bila baklada, katero je njemu priredilo mesto. Na stotine „lampijonov“ nosila je ali požarna straža ali pa vojaki. — Obe vojaški godbi sta svirali, mesto je bilo z zastavami v narodnih in cesarskih barvah okinčano, in ko se je baklada od glavne straže pričela pomikati proti „hotel nationalu“, narastla je taka množica ljudstva, da se je komaj naprej pomikala. — Fml. Württemberg je stal na balkonu in pričakoval uže od daleč baklado. Ko se ta vstavi pred stanovanjem, stopil je stotnik požarne straže pred balkon in pozdravil princa Würtemberga v imenu mesta ali „grada“ v primernem govoru v hrvatskem jeziku in mu zaklical trikrat „živio!“,

katero je iz stoternih grl navdušeno odmevalo. Fml. princ Württemberg zahvalil se je proti „platzkomandantu“ v — nemškem jeziku in komandant mesta je isto sporočil z balkona v hrvatskem narodnem jeziku. Drugi dan je princ Württemberg inspiciiral tukajšnje garnizono. Videl sem sam, da je prav natančen, sicer pa jako priljuden mož, tako da more vsak prosti človek z njim občevati.

O drugih tukajšnjih razmerah imam le omeniti, da se polagoma vse ureduje, ulice se snažijo, številenje ljudstva se vrši in oblast se jemlje bolj in bolj iz rok Turkov, ker je za vsak urad uže mnogo civilnih avstro-ogerskih uradnikov tukaj. Se ve da Turek (za grizen) škriplje z zobmi, a pomagati si ne more, ker ponos njegov (orožje) mu je vzet.

Žalibog, da je posebno mej vojaškimi uradniki mnogo takih, katerim je največja skrb, da bi se ljudstvo tu ponemčilo, kar se tem ljudem pa, to se ve da, ne bo nikdar ni najmanj posrečilo.

Vročino imamo tu zelo hudo. Včeraj in pretečene dni imeli smo v solncu 42 do 43°, v senci pa 35°, denes je hladno, ker je začel dež rositi, kateri bi bil zelo potreben; če ga ne bo, bodo vsi pridelki posahnilili.

Za denes naj zadostuje to; drugi pot, ako vam drago, zopet kaj poročim.

Domače stvari.

— (Drevi) je v ljubljanskej čitalnici sokolski večer.

— (Toča.) Z Iga se nam poroča: Denes (11.) popoldne ob polu tretje ure se je suha toča vtila na našo okolico, ter poljski pridelek večinoma pokončala in tako nado dobre letine ubogemu kmetu popolnoma uničila. Bog se usmili!

— (Društvenike goriške „Sloge“) vabi, ker se je večina odbornikov odpovedala, podpredsednik Jos. Mašera v izreden občen zbor, ki bode dné 24. julija t. l. ob 1½ popoldne v prostorih goriške čitalnice. Na dnevnem redu bo volitev predsednika in novega odbora.

— („Soče“) je izšla zopet šte. 27. List obeta, da bode izhajal še dalje, ako bo dobil sposobnega urednika. Dosedanji g. E. K. je bil sposoben, naj se zopet uredovanja loti, pa je prav.

— (Pripravljalnica.) Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je s častitim ukazom od 31. maja t. l. št. 6494 dovolilo, da naj se ustanovi za šolsko leto 1879/80 na Proseku pripravljavni razred za dijake slovenske narodnosti, kateri mislijo potem, ko so dovršili ta razred, obiskovati eno nemških srednjih šol v Trstu. Dan, na kateri se odpre ta pripravljavni razred, se da na znanje ob svojem času s posebnim oznanilom.

— (Cerkvena popravljanja v Ljubljani.) V frančiškanskej cerkvi se predeluje notranje opasje in umiva slikarija po oboku; — pri sv. Jakopu so dobili barvana okna in lepšajo veliki altar; — v nunsko lepo cerkev postavljajo nov tlak.

— (Iz Metlike) se nam piše, da so tam spremili Katarino Prus iz Krmačine te dni k večnemu počinku. Zadnji teden pred smrtjo je starko obiskal njen sin, gosp. Marko Stanko Prus, kaplan v Ptuj na Štajerskem, in umrla ženska je imela še to poslednje veselje, da jo je nje lastni sin obhajal. — Ko je sv. popotnico nesel, so ga mnogi pobožni z solzami v očeh spremljali. Pokojna je bila

pobožna žena in skrbljiva mati. Kako jo je vse ljubilo, to se je pokazalo pri sprevodu, ko jo je preštevila množica eno uro daleč k grobu spremljala. — Pokojnica je mnogo študentov prej rada podvorila in izmej teh je zdaj mnogo duhovnov. Zato naj jim bode v spomin priporočena.

— (Novi mašniki in kraji nove maše.) Kakor je uže znano bode g. knez in škof ljubljanski 23., 24. in 26. t. m. posvečeval nove mašnike. Gospodje, ki bodo posvečeni, so naslednji: Šimen Ažman iz Krope (nova maša na Dovjem, 3. avg.); Ivan Belec iz Radomlja (n. m. v Radomlji, 24. avg.); Peter Berčič iz Stare Loke (n. m. v Kamnej gorici, 3. avg.); Alojz Bobek iz Kranjske gore (n. m. v Rbaniči, 10. avg.); France Gregorij s Podkorena (n. m. v Kranjskej gori, 10. avg.); Tomaž Potočnik iz Železnikov (n. m. v Železnikih, 10. avg.); Jožef Regen s Trate (n. m. v nunskej cerkvi v Ljubljani, 3. avg.); Janez Sakser iz Ljubljane (n. m. pri č. oo. frančiškanih v Ljubljani, 3. avg.); Jožef Samide iz Kočaja (n. m. v Kočevji, 3. avg.); Miha Trček s Črnega vrha (n. m. v Črnem vrhu, 10. avg.); Janez Vakselj iz Leskovca (n. m. v Leskovcu, 10. avg.); Jožef Zalokar iz Gorjan (n. m. v Gorjah); France Zorec iz št. Lorenca (nova maša v št. Lorenca, 17. avg.); Jarnij Zupanec iz Radovljice (n. m. v Radovljici, 17. avg.) Iz tretjega leta gg.: Valentin Eržen iz Selc (n. m. v Selcih, 3. avg.); Janez Janežič iz št. Vida pri Zatičini (n. m. v št. Vidu, 10. avg.); France Perpar iz Dobrniča (nova m. v Dobrničju, 24. avg.); Janez Smrekar iz št. Helene (n. m. pri Mariji Devici na Polji, 3. avg.) „Dan.“

— (Strela je užgala) predvčeranjem po noči v Dobrunjah hišo tamošnje posestnice Marije Kršin. Hiša in hlev sta zgorela in tudi dva prašiča in osem kokošij. Škode je za 500 gold., a zavarovano nij bilo nič.

— (Naiven socijalist.) Na Dunaju je dobilo več trgovcev pisma, v katerih se je zahtevalo od njih denarja in se jim pretilo s smrtjo, ako ne bi izpolnili te zahteve. Tudi v Ljubljani je dobil baje trgovec g. Lukman tako pismo, v katerem se zahteva od njega v „imenu socijalistiške zveze“ nič menj nego 4000 gld. Podpisano je to pismo kakor tudi vsa druga takšna z imenom „J. U. Dr. Ferd. v. Benout.“ Ljubljanskemu trgovcu ukazuje se v ónem pismu, da mora novce poslati v Prago s prejšnjim naslovom v hotel „de Saxe“. Ume se, da se nobeden nij dal ustrahovati in nobeden nij poslal niti vinarja tako tudi gospod Lukman ne, ali ptička, ki je hrepenel tako po tujih novcih, izvohala je dunajska policija v osobi nadlejtanta Jožef Koppra ter ga lepo spravila, da ljudem ne bode več strahú delal.

— (Surovost.) „Slovenski Gospodar“ poroča: Slovenske volilce napala in sklala sta dva nemčurska divjaka; obraz sta imela zakrit; volilec Janez Brglez iz gornje Loznice pri Slovenskej Bistrici ima glavo nevarno sklano, njegovemu tovarišu pa so suknjo raztrgali. Zgodilo se je to 2. julija zvečer pri Slovenskej Bistrici na velikej cesti.

— (Politični poštarji.) „Slovenski Gospodar“ poroča, da je več poštarjev na Štajerskem oklice barona Güelna, pod zavikom vsakemu volilcu doposlane, do časa po volitvi nazaj pridržalo, jednako se je delalo s „Slovenskim Gospodarjem“ in celo v list vtikalo Possegov oklic.

— (Cesar) je šolskim sestram v Mari-boru daroval 300 gold.

— (Izpod Čavna na Goriškem) se piše v „Dan.“ Letina kaže tu po Vipavi zlasti prav slabo za vino; le malo kje je kaj obilo grozdja skup videti. Slabe letine, davki veliki pa razne potrebe! Bog se usmili revnega kmetiča!

— (Z Bohinjske Bistrice.) se v „Dan.“ piše: Naša farna cerkev, ki se zdaj zida, prav dobro in lepo raste na kviško. Ako Bog dá srečo in vgodno vreme, če tudi bode visoka, bode vendar v jeseni do vrha dozidana.

— (Strela udarila in požgala) je hišo Marije Zadravčeve v Stanjgavi, in v hlev Janez Mulečev v Spodn. Porčičju. Poškodovana nijsta bila zavarovana.

— (Zginil.) Od skrbi potrtega duha šel je g. Matija Zorman, učitelj v Jurkloštru, do Laškega, kjer je mesečno svojo plačo vzdignil, 1. julija t. l., potem pa proti Celju; njegovi od tistega poldné nijso ničesar več o njem slišali, in so v obupljivih skrbéh, da bi se mu kaj žalega bilo zgodilo.

— (Pijanci napali in ubili) so 30. jun. po cesti mej Svetino in št. Rupertem v celjskem okraju gredočega posestnika J. Rateja.

— (V Dravo padel) je 3letni sin L. Lankov v Soboti in je moral umreti.

— (Dete zgorelo.) V Malej Ckavi, novomeškega okraja, se je pred kratkim sledeča nesreča dogodila: Tamošnji četrtgruntar Martin Kastelic je šel 28. m. m. v gozd, mej tem pa je njegova žena delala okolo 100 korakov oddaljeno na njivi poleg hiše. Dva otroka, petletni deček France in osem tednov stara deklica Micika ostala sta sama doma. Deček je najdel mej igranjem žvepljenke, jel se je z njimi poleg šupe, kjer je bila slama in stelja, igrati, toliko časa, da se je resnično šupa, in pozneje vnela tudi hiša. Mati, ko je na polju delajoč videla vso hišo v ognju, je prestrašena letela domov, ker vedela je, da sta oba otroka v hiši. Ali v hišo zaradi silne vročine reva tja dospevša nij mogla prodreti. Še le posestnik Jožef Mikec iz Malega Zlatenka je z veliko lastno nevarnostjo izvelkel iz hiše oba otroka; ali deček je bil ves osmojen in uže mrtev, deklica pak je bila še popolnoma zdrava. Zgorelo je vse do cela, in tudi 150 gld., katere je imel Kastelic v izbi shranjene, a zavarovan nij bil.

Razne vesti.

* (Koliko velja bukovinsko-judovsk kandidat?) Bukovinski mestni volilni okraj Sučava-Radavec-Šeret je izvolil glasovitega juda Offenheima za državnega poslanca. Okraj je dobil od njega, kakor časniki pravijo, posojilo od 150.000 forintov za ustanovljenje treh hranilnic v teh mestih. Narejena o tem pogodba pravi, da se na posojilo ne plača nič obresti, dokler bo Offenheim zastopnik; kadar pa ne bode več voljen, moralo se mu bo oddati tretjino celega dobička vseh treh hranilnic. No, vprašanje je, če bo državni zbor odobril tako barantanje. Offenheim sicer to v „D. Z.“ oporeka, ali čisto tuj jud v neznanem mestu vendar drugače ne more voljen biti, kakor z denarjem, posebno če se zove Offenheim.

* (Desna noga sv. Andreja.) Samostan Stavronikites na gori Athos v Makedoniji ima v lasti desno nogo sv. Andreja, ki je evangelij oznanjeval v južnej Ruskeji, in tam tudi mučeniško našel smrt. Mnihi so ta sveti ostanek v 12. stoletju s težkim denarjem pridobili si. Denes še roma mnogo tisoč ljudi tja čestiti svetnika. Ob času rusko-turške vojske so se mnihi na tej gori bali, da bi jih Turki oropali, in zato so ostanke sv. mučenika prenesli v Odeso, od koder pak so se poslali zopet nazaj na goro Athos pred nekaj dnevi.

* (Gad) je v prst ugriznil v dolini pri Seewiesenu na zgorenjem Štajerskem te dni malo dekletce, ki je nabiralo jagode. Mala je umrla vsled kačjega strupa.

* (Bolgarska narodna vojska) šteje zdaj 7 brigad pešcev, 1 brigado konjnikov in 2 brigadi kanonirstva, 8 škadronov in 12 baterij. Knez bolgarski bo tedaj imel izurjeno armado od 46.000 ljudi, 4172 konjnikov in 96 kanonov.

* (Kitajski zid) je dolg 360 nemških milj, visok 18 sežnjev a širok 15 sežnjev. Temelj sestoji od samega trdega granita. Na vsaki 200 do 300 korakov so trdni stolpi, visoki 25 do 30 sežnjev a široki 24. Na zidu so z obeh strani prsobrani, tako, da morejo iti branilci od jednega stolpa do drugega, da jih sovražnik ne opazi. Zid razprostira se brez obzira na tla preko gor, dolin in ravnin; na potocih in manjih rekah sezidani so mostovi, velike reke čuva na obeh obalah mnogo močnih kul. Zid je sezidan okoli 200 let pred Kristom proti navalom Tatarov. Čas, kar so ga porabili za stavljenje tega kolosalnega zida, in trošek ne more se preračunati. Delalo ga je gotovo več milijonov ljudi.

Tržne cene

v Ljubljani 12. julija t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 50 kr.; — reč 4 gld. 39 kr.; — ječmen 3 gld. 74 kr.; — oves 2 gld. 93 kr.; — ajda 5 gld. 04 kr.; — prosa 4 gld. 06 kr.; — kornuza 4 gld. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. — kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masl kilogram — gld. 92 kr.; — mast — gld. 70 kr.; — špoh frišen — gld. 56 kr.; — špoh povojen — gld. 60 k.; — jajce po 12/7 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 68 kr.; — telečnine 50 kr.; — svinjsko meso 62 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 60 kr.; — slame 1 gld. 42 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 12. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)	
Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	66 gld. 95
Enotni drž. dolg v srebru . . .	35
Zlata renta . . .	78
1860 drž. posojilo . . .	126
Akcije narodne banke . . .	825
Kreditne akcije . . .	268
London . . .	115
Napol. . .	9
C. kr. cekini . . .	5
Želazne marke . . .	56

Orodje raznotere baže

od zapuščine jednega mehanikarja za ključarje, mizarje, mlinarje itd. kakor:

strugarski stoli, primaž z vinto, rezivno orodje, žage, kládiva, pile itd. itd.

so cenó na prodaj. (304—3)

Natančneje vse pové ključarski mojster gosp. **Lovrenc Zelenc**, na sv. Petra nasipu št. 23.

Boriteljski učitelj Prieger in njegov pred-boritelj **Atzler** iz Gradca, (313)

napravita jutri 1-4. t. m. zanimivo

boriteljsko predstavo

v hotélu „Evropa“, ter uljudno k temu vabita.

Mali oglasnik.

Proda se: hiša v Ljubljani in kmetska posestva na Kranjskem; **sprejmo se:** kuharice in hišnje, pivovarniške učence, učenci za specialne trgovine in mizarstvo; v **najem** se oddadé poletenska in letna stanovanja in mesečne sobe; **službe iščejo:** hišinja, ključarice, strežaji in vozniki i. d. — Natančneje pové in druge naznanila oskrbljuje **F. Müller-jev Annoncen-Bureau** v Ljubljani. (311)

Učiteljske službe.

U ovom školskem kotaru jesu izpražnjene sledeće službe:

1. učitelja III. vrste, na jednorazrednoj školi u Brezovici, sa slovenskim učnim jezikom;
2. učitelja III. vrste na jednorazrednoj školi u Tatreh, sa slovenskim učnim jezikom;
3. učitelja III. vrste na jednorazrednoj školi u Rukavcu, sa hrvatskim učnim jezikom;
4. podučitelja na trokazrednoj muškoj školi u Kastvu, sa hrvatskim učnim jezikom; i
5. učiteljice III. vrste na jednorazrednoj ženskoj školi u Jelšanah sa slovenskim učnim jezikom.

Sa ovimi službami su sdruženi dohodci utemeljeni zemaljskim zakonom za Istru od 3. novembra 1874. odnosno od 10. decembra 1878, po kojem oni, koji traže za podeljenje prositi, imaju redno dokumentirane molbenice, ako su jurne u službi, tragom predpostavljene oblasti, ako još ne služe, ravni putem do **15. avgusta t. g.** na ovo c. k. školsko vjeće odpremiti. (307—2)

C. k. kotarsko školsko vjeće Voloska,
dné 7. julija 1879.

Umételjne zobé in zobovja

postavlja, ne da bi bolelo in za žvečiti popolnoma pripravno, po najnovejšem umetniškem načinu, in zobne operacije izvršuje z omotenjem z gazom za smejanje (305—2)

zdravnik za zobé A. Paichel,
poleg Hradskega mostu v 1. nadstropju.

Kilovi

dobé na frankovano vprašanje zastoj direktno lai pa tudi po sledečej firmi natančen navod za rabo o popolnem neškodljivem **trebušnej žavbi za kilove** od **Gottl. Sturzeneggerja v Herisau (Švajca)**. Istej je priloženih množica izvrstnih spričeval in zahvalnih pisem popolnem ozdravljenih. Pošilja se v vse dežele. Cena žavbi a. v. gld. 3.20 jeden lonec. Dobiva se v deželnej lekarni **E. Birschitz-a v Ljubljani**. (312—1)

Tuji.

12. julija:

Pri Nionu: Stadler iz Dunaja. — Godini iz Trsta. — Stančić iz Karlova. — Humel iz Gradca.

Pri Matiču: Schlesinger iz Dunaja. — Pind iz Gradca. — Wolf iz Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Knaflič iz Smartna. **Pri bavarskem dvoru:** Heinrich iz Zagreba.

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu glediščnih ulic. (285—4)

Javno tu naznanjamo, da smo gospoda

Edvarda Poura,

gozdnega cenilnika v Kranju št. 172, poleg knezo-škofove palače,

imenovali za svojega

(310)

agenta za vso Gorenjsko.

Glavno zastopništvo društva „**The Gresham**“

v Ljubljani:

Valentin Zeschko.

Glavno zalogo naturnih rudninskih vodâ

ima

Peter Lassnik

v Ljubljani.

Uže 23 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami daje ne samo sanitatnemu uradu, nego tudi vsakemu izmed p. n. naročnikov izvirne fakture na razpolaganje, da se vsakdo lahko sam preveri, da so sklenice napolnene s pravimi in frišnimi zdolaj imenovanimi studenci, ter prosi za mnogoštevilno obiskavanje, obljublja joč točno postrežbo.

Adelaidin studenec, Bilinska kislava voda, Hebska (Eger) Frančeva voda, slani studenec in travniški studenec, Emski Viktorja-studenec, Emski hrenček, Friedrichshallna grenka voda, Franc Josipov grenki vir, Gleichbergski Konstantinov studenec, Sv. Ivana vir, Klavzinski jekleni vir in Gleichbergška slanica, Giesshüblerska kislava voda, Halska jodna voda, Karlsbadška mlinica, gradška voda in vrelec, Marienbadška križka voda, Preblavska kislava voda, Bilnaska grenka voda, Pirmondška jeklena voda, Rodanjska kislava voda, Rakoczy-grenka voda, Recoaro-jeklena voda, Rogatska kislava voda, Rimski studenec (Koroška kislina), Ofenski Viktorja studenec, Saidschützška grenka voda, Selterzerjeva voda, Ščavniska kislina, Sv. Lovrenčija jeklena kislina, Wilhelmov studenec Kronthalski, Karlsbadška vreleška sol, Marienbadška sol in Halska jodna sol. (275—7)

Zaradi izseljenja!

Reelna razprodaja!

V kratkem času bomo morali svoja prostora izprazniti, zato bomo pričeli z dnem **15. junija t. l.** za malo časa

pošteno razprodajo

svoje zaloge sukna, platna, manufakturnega in modernega blaga, in tudi

šivalne stroje vseh sistemov po jako znižanej ceni.

Razprodalo bode se **popolnem** tudi posamezne reči, kakor:

solnčnike, slamnike, blago za tkanje, perilo, lišpi, traké, gumbe in ovratnike.

Slavno p. n. občinstvo vabimo uljudno za nakupovanje ob tej mu ugodnej prilici.

Z vsem poštovanjem (281—10)

G. Schmidl & Comp.,

v Celji, poštne ulice št. 36,

trgovina se suknom, z običajnim, manufakturnim in modnim blagom, in zaloga šivalnih strojev.

Zaradi izseljenja!

poštne ulice 36.

poštne ulice 36.